

Kultūros ir mokslo priedas bei jo redaktoriai

Marija Remienė

1949 m. dienraštis „Draugas“ šeštadieniais pradėjo leisti specialų kultūros priedą „Mokslas-menas-literatūra“. Pirmas šio priedo redaktorius buvo profesionalus žurnalistas kun. Juozas Prunskis. Po kelerių metų leidėjai matė reikalą sustiprinti priedą, ypač literatūrinėje srityje. Kun. Juozas Prunskis priedą redagavo iki 1961 m., kai leidėjai pakvietė poetą Kazį Bradūną, kuris tuo metu, atvykęs iš Vokietijos lagerio, gyveno Baltimorėje. Tuo metu Amerikos lietuvių tarpe buvo iškilių menininkų, rašytojų, poetų ir mokslininkų ir nebuvo didelio vargo kiekvienam šeštadieniui paruošti 4 puslapius. Čiurlionio galerijoje nuolat vykdavo meno parodos, o Jaunimo centre – minėjimai, koncertai, paskaitos. Kiekvienais metais „Draugas“ skelbdavo romanų konkursus. Redaktorius Kazys Bradūnas buvo kultūrininkų centre, nes kiekvienas norėjo būti paminėtas „Draugo“ kultūriniam priede. 1981 m. Kazys Bradūnas išėjo į pensiją.

1981 m. „Draugo“ kultūrinio priedo redaktoriaus kėdę užėmė Aušrelė Liulevičienė. Ji stengėsi vesti kultūrinį priedą Kazio Bradūno pėdomis iki 2000 metų.

Nuo 2000 m. iki 2007 m. su pertraukomis kultūrinį priedą redagavo „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Ji buvo ypač stipri tautosakoj ir jai žodžio nereikėjo ieškoti. Tačiau redaguoti dienraštį ir kultūrinį priedą nebuvo leng-

▲ „Draugo“ kultūros priedo redaktorė Aušrelė Liulevičienė, 1981 m. redagavimą perėmusi iš Kazio Bradūno. Jono Tamalaičio nuotr.

▲ „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorė Aldona Žemaitytė. Jono Kuprio nuotr.

dėmesį į kultūrinio priedo motto: „menas-literatūra-mokslas“. Jo redaguojamuo-
se puslapiuose atsirado medžiagos iš visų tų sričių.

2007-2009 m. kultūros priedą iš Lietuvos redagavo profesionali žurnalistė, kultūrininkė Aldona Žemaitytė Petrauskienė. „Draugo“ priedas vėl sužydėjo.

2009 m. kultūros priedą perėmė jauna talentinga Lietuvos rašytoja Renata Šerelytė.

„Draugo“ kultūros priedas nėra pramogų ar juokų skyrius. Priedas – nuolatinis, lietuviškos kultūrinės veiklos veidrodis ne tik išėivijoje. Jame nemažai vietos skiriama pokalbiams ir apie Lietuvos kultūrą.

„Draugo“ kultūros priedas Lietuvos okupacijos laikotarpiu buvo tarsi švyturys. Tiesa, ne visi suprato ir įvertino kultūrinį priedą. Vieniems per daug filosofijos, kitiems – religijos, o dar kitiems – per daug poezijos ar pasakų. Tačiau veiklioji kultūrinė visuomenė (ačiū Dievui, jos dar yra) kultūrinio priedo laukia, jį atidžiai skaito, komentuoja, o šis žiba kitų leidžiamų laikraščių kratinyje.

▲ „Draugo“ kultūrinio priedo „galva“

va. Iškeliavo negrižtamai kultūrininkai, menininkai ir priedo autoriai. Priede trūko mokslinių straipsnių ir kt. svarbios medžiagos. Leidėjai vėl susirūpino.

2002 m. dr. Petras Kisielius pakvietė prityrusį redaktorių kun. dr. Kęstutį Trimaką. Jis su pertraukomis redagavo 11 mėnesių, nes tuo pačiu metu jam tekdavo vyksti į Lietuvą dėstyti universitete. Kun. Kęstutis Trimakas atkreipė